

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este Duminec'a si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adausulu Poisioarei — Prenumeratiunea se face in Sabiulu la expeditiu'a 'oiei, pre afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adrese catre expeditiu'a. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiulu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 67.

ANULU XXIV.

Sabiulu 22 Augustu (3 Sept.) 1876.

trojelelate partii ale Transilvaniei si pentru provincie din Monarhia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

La constitutirea comitatului Sabiului

Dispositiunile articolului de lege XXXIII ex 1876 au sa se puna in praxa, si inca catu mai curendu. Primariulu urbei si alu scaunulu Sabiului dlu Gibel a ridicatu din functiune pre membrii adunarei scaunali de pana acum, prin resolutiunea sea dto 24 Augustu a. c. indrumandu totu-odata ca sa urmeze chiamarei ce li se va face din partea comitelui supremu nou denumitu Fridericu W a c h t e r. Dlu comite supremu din parte-si inca a si conchiamatu prin resolutiunea sea de acel'asi datu Nr. 2 presdl., adunarea generale extraordinaria a comitatului, pre 4 Septembrie a. c. in Sabiulu — sal'a „imperatului romanilor“ — ca o constituanta a noului municipiu.

La ordinea dilei pentru adunarea acest'a s'au pusu: 1) emisulu ministerial Nr. 4269/pres. ex 1876, prin care se incunoscintiéza municipiulu despre denumirea noului comite supremu; 2) depunerea juramentulu din partea dlui comite supremu; 3) emisele ministeriali Nr. 34641, 37031 si 38000 ex 1876, in privint'a constitutirii comitatului si 4) emisulu ministerial Nr. 37204/1876 in privint'a compunerii bugetului comitatensu pro 1877.

Cuprinsulu interioru alu obiectelor de sub Nri 1 si 2 'lu va intielege ori-cine de sine, precandu acel'a alu obiectelor de sub Nrii 3 si 4 e pentru noi inca unu secretu care ni se va descoperi numai in adunarea generale. Ca inse totusi sa nu venimu in adunarea generale, de totu neinitiati in cele ce voru ave sa se intemple, ci se avemu celu putienu ore-si care idei despre tote acestea, vomu incerca a pertracta in scurtu obiectele acelea, care dupa cum presupunemu, voru fi cuprinse in emisele ministeriali de sub Nrii 3 si 4.

Ca directiva in asta privintia luamu, dupa cum de sine se intielege, legea municipale.

Avendu adunarea acest'a extraordinaria de scopu principalu constitutirea noului municipiu, in sensulu legei municipale art. leg. 1870: 42, se intielege ca mai intaiu va ave a face preparativele spre scopulu acest'a si in prim'a linia a initiu formarea noului corpu reprezentativu alu municipiulu, adeca a comitetulu municipalu. Caci formandu-se acest'a, inceta de sine activitatea reprezentantiei de acum'a asiá dicendu extraordinarie, si comitetulu municipalu alegandu va indeplini apoi insusi tote celelate agende ale municipiulu.

Preparativele pentru formarea comitetulu municipalu voru fi deci dupa parerea nostra, cestiunea cea mai eminenta a adunarei generali de acum. Si acestea voru constá cam din urmatoarele:

Mai intaiu se va statoru numerulu membriloru comitetulu municipalu, dupa numerulu locuitoriloru din municipiu, astfelu ca totu dupa 500 locuitori sa vina unu membru in comitetu.

Urmandu acest'a, se voru intreprinde cele de lipsa spre constatarea membriloru virilisti si alegerea membriloru cari vinu alesi.

Spre constatarea membriloru cari in urm'a giurstarai ca platescu cea mai multa dare drepta in municipiu,

au se intre ex lege in comitetulu municipalu ca virilisti; spre constatarea giurstarai acestei'a si compunerea listei virilistiloru se institue o comisiune anumita rectificatore. Si anume din 3 membri pre care ii alege adunarea generale dupa placulu seu, si alti 3 membri si unu presiedinte pre cari ii denumesce comitelete supremu dintre membrii reprezentantiei.

Comisiunea acest'a compune list'a virilistiloru din conspectulu estradatu spre scopulu acest'a din partea perceptatoriloru reg.; calculanduli-se inteligentiloru, doctoriloru, advocatiloru, ingineriloru etc. darea directa duplu. Preotii si invetiatorii 'inca se bucura de beneficiulu acest'a alu legei; inse toti cei ce voiescu a se folosi de elu trebuie sa se prezenteze anume inaintea comisiunei rectificatore si sa se legitimeze despre statulu seu, caci la din contra 'si perdu dreptulu acest'a pentru decursulu unui anu.

Pentru alegerea jumetatiei acelei'a din comitetulu municipalu, carea se compune prin alegere, se va impartu intregu municipiulu in cercuri electorali de cate 200—600 alegatori. Compunerea cercuriloru electorali se tiene de competint'a corpulu reprezentativu municipalu, de asta-data de a adunarei generali conchiamate.

Fie-care cercu electoralu 'si alege deshilinitu membrii sei in comitetulu municipalu; inse in numerulu numai proportiunatu cu numerulu alegatoriloru din cercu, fatia de totalitatea alegatoriloru din intregu municipiulu. Alegatori suntu numai cei ce au dreptu de alegere si pentru dieta. Alesu pote fi numai cine e alegatoriu: nu pote fi inse alesu, cine nu scie ceti si scie. Alegerile urméza prin seduli, in cari se inscriu toti candidatii d'odata.

Spre constatarea alegatoriloru fie carui cercu electoralu se voru emite din partea adunarei generali comisiuni anumite, care voru compune list'a alegatoriloru dupa conspectele patrariulu din urma. Consemnarea alegatoriloru inse se va publica mai nainte, spre orientare si reclamare din partea celor'a, cari n'aru fi cuprinsi in consemnarile de pana acum.

Spre conducerea actulu de alegere in fia-care cercu, se va esmite din partea adunarei generali unu conducatoriu ca presiedinte, langa care au alegatorii a-si dá din sinulu loru 4 barbati de incredere, inainte de inceperea actulu de alegere. Ne folosindu-se alegatorii de dreptulu acest'a, barbatii de incredere ii va destina conducatoriulu, judii si notarii comunali si alti oficianti din oficiu trebuie sa asiste la alegere si sa controleze identitatea alegatoriloru.

Atatu alegerile catu si scrutiniile se facu publice. Alegerile se incepu in diu'a anumita la 8 dimineti'a si dureza numai pana la 6 ser'a. Indata se efectue apoi scrutiniulu si se publica rezultatulu alegerei.

In contr'a actulu de alegere, precum si in contr'a absterdinei celoru alesi, se potu subterdine in 15 zile reclamari, comisiunei rectificatore, ce se va institui anume spre acestu scopu. In contr'a deciseloru acestei comisiuni, se pote recurge iera in 15 zile la comisiunea judeciara, ce se institue din partea adunarei generali, pe unu restimpu de 3 ani. Acest'a constá din 5 membri alesi si comitelete seu vice-comitelete ca presiedinte, si decide definitivu.

Deci impartirea cercuriloru electorali si alegerile diferiteloru comisiuniloru precum si signatura conductoriloru pentru singuratecele cercuri electorali, voru fi agendele cele mai de insemnate ale adunarei generali conchiamate pe 4 l. c. — Dela jurstarea cum se voru indeplini inse ele si indeosebi cum se voru forma cercurile electorali, va aterna forte multu, cum vomu fi noi reprezentati in comitetulu municipalu.

Deci trebuie sa participamu toti din tote partile la adunarea acest'a si sa ne punemu tote puterile spre a dobandi ocesi-care rezultatu acum; caci nesucediendu-ne de asta-data, mai cu anevoie ne va succede in viitoriu.

Efectuandu-se tote alegerile noue si verificandu-se 3 partii din membrii comitetulu municipalu, acest'a se declara de constituitu si atunci activitatea reprezentantiei extraordinarie de acum trece in manile comitetulu municipalu.

Ne miramu deci pentru ce s'a mai pusu la ordinea dilei siedintei din 4 l. c. si formarea budgetulu pro 1877. De siguru ca din precautiune si din ingrigirea ca prin multele reclame s'aru pute amana constitutirea comitetulu tempu mai indelungatu. Precum negresitu si pentru sistemisarea lefiloru amplotiatoru, care voru face o positie insemnata din budgetu.

Acestea le punemu deocamdata la vederea si cunoscint'a publiculu nostru, revenindu la tempulu seu a vorbi si despre alegeri.

Resbelulu.

20 Augustu

Telegramele de eri din Belgradu anuncia de nou: „Turcii au fostu batusi eri totalu pe tote liniile si adeca deadrepta Moravei pe inaltimile dela Prugovatiu, Stanci, S. Stefanu si Iezeru. Serbii au datu ocolu si defanu pe turciloru. Centrulu turcescu deveni forte in periculu. Turcii fugira in desolatiunea cea mai mare. Podurile preste Morav'a le-au luat turcii si le-au derimatu. Urmarindu trupele nostre pe turci au ocupatu pozitiiune fortificate a le turciloru pe rip'a drepta a Moravei. De pe laturea acest'a a riului inimiculu e respinsu cu totulu.“

Telegram'a ce o reproducemu aci spune multe, forte multe, cari, dupa parerea nostra, era pentru invingatori mai bine sa nu fia avutu lipsa sa nile spuna, dupa victori'a cea stralucita dela 24 Augustu st. n. Din acestea si din altele se vede ca victori'a dela 24 Augustu, in carea se spunea ca au cadutu 15—20,000 turci, chiaru asiá de bogata de morti sa fi fostu, n'a fostu decisiva. Altcum nu se pote explicá, cum de atunci pana la datulu depesiei reproduce (31 Aug. n.), va se dica 6—7 dile si nici invinsii nu s'au dusu mai inapoi nici invingatorii n'au datu inainte, ci se invertescu totu pe teritoriulu unde au raportatu serbii victori'a cea mare si turcii au suferitu perderea cea insemnata.

Din scirile ce le avemu din diverse diurnale si in specialu din partea turcesca, lui Achmed Eiub pasi'a i se facu grele imputari pentru cutesarea sea, care la costatu multu si a zaru in risicu avantajiele turcesci de mai nainte. Din imputarile aceste se vede ca trupele comandate de Eiub au fostu respinse, dara cele de sub

Ali Saib, pre rip'a stanga a Moravei, stau ca zidulu si nu se misca. Deca serbiloru le va fi succesu cum dice telegram'a de mai susu si dupa cum afirma si alte sciri, a fi respinsu pre turcii de pre rip'a drepta, aru ave acum greu'a problema de a respinge si pre cei de pre rip'a stanga. La tota intemplantia serbii au inca multu lucrulu pana se voru vede scapati de puterea turcesca concentrata aici la port'a valei Moravei, unic'a, dela care speréza a le deschide mai curendu valea Moravei si Serbi'a.

Cronic'a luptelor dela 21—26 Augustu.

Persistint'a ambelor armate atatu in atacu catu si in aপরare se vede din urmatoarea cronica de resbelu dela 21 pana la 26 Augustu:

21 Augustu. O canonada mare impregiurulu cetatei Alexinatia, lupt'a a isbucnitu pe ambele maluri ale Moravei. Turcii incepu a se misca inainte pre amendoue malurile la 20 Augustu si mersera pana la Mrsol, unu milu dela Alexinatia. La 21 se apropiara de Buimiru si ocupara o positieune dominanta in fatia cu intaririle serbesci despre media nopte. Valea intréga ce se varsa spre drepta e inchisa. Turcii se incerca a ajunge drumulu ce duce catra Bani'a-Deligradu si a taiu lini'a de retragere a lui Cernaieff. Ei stau acolo cu puterea principala in fortia de 20,000 soldati. Cedara apoi Kniazevatiulu, pre care 'lu reocupa Horvatoviciu. Turcii vinu preste granitie pre la St. Stefanu, doue miluri dela Alexinatia, apropiandu-se de intaririle apusene pe platoulu principalu. Serbii parasescu prim'a reduta (Nr. 18). Cernaieff facu unu atacu asup'a Mrsolului pentru a opru pe inamicu si a se degagia.

22 Augustu. O lupta viua de baterii pre inaltimile in fatia cu Buimirulu si Branovatiulu. Serbii luara Mrsolulu cu ajutoriulu cavaleriei, dara fura respinsi iera la Zitcovatiu. Turcii aprindu Mrsolulu si aburele de pulbere acopere valea. Poporatiunea fuge din Alexinatia, casele desierte se inchidu, unele granate cadu in cetate.

23 Augustu. Turcii continua pre tiermurele dreptu alu Moravei miscarea loru spre Prugovatiu pre drumulu Alexinatia-Deligrad. Cernaieff asista in redut'a Nr. 17. Turcii castiga terenulu. Capitanulu Protic fu impuscatu togm'a candu voiá sa ridice unu tunu. In urm'a unei salve a tuturor tunuriloru serbii fura debaudati; dara iera se aduna si incepu lupt'a cu ajutoriulu legiunei straine. Prugovatiulu se recucerescu. Pe la 6 ore intanteri'a intretiene numai unu focu mai slabu, dara artileri'a unu focu mai cu efectu si dela reduta foculu veementu dura pana la 8 ore. Resultatulu este negativu, turcii iera incepu a merge inainte.

A dou'a di Cernaieff facu o incercare de ofensiva pe tiermurele stangaru. Nopteá, se pusera in miscare masse mari de trupe, cam 20 bataliuni catra Prilovice. Lupta pana la 9 ore. Pe fia-care di in diametru 500 raniti, intre cari cei mai multu cu rane usiore; nopteá s'au evacuat.

24 Augustu. Resistint'a serbiloru in redut'a Sutvanovatiu la 23 Augustu avu unu resultatulu considerabilu. Redut'a acest'a (Nro 17) e situata pre inaltimea principala a semi-cerculu

dinaintea Alexinatiului. Platoul e izolat, domina cetatea si e neaperatu de lipsa pentru aperiarea pozitiei Alexinatiei. Serbii asteptandu pre diu a urmatore unu nou atacu asupr'a redutei se aprovisiuneza preste nopte. Munitiunea li se gatase si deca turcii atacau siantiulu era sperantia sa-lu ia, dara preste nopte au sositu 100 metri parapete.

In dimineti'a a dou'a se incepe lupt'a de nou. Tirailerii serbesci sunt respinsi; artileria pusca cu cartecie; comandantulu redutei cade mortu; serbii se reculegu si facu de nou atacuri. Turcii suferu mari perderi si parasescu pe raniti; turcii parasescu Sematovatiulu si se retragu pe tiermurele stangu alu Moravei. Dupa unu focu scurtu de tunuri si puscii turcii sunt respinsi, dara tienu pozitunile loru pe malulu stangu alu Moravei. Cortelulu principalu alu lui Kerim pasi'a era ser'a in Tesiti'a. Siepte sate ardeau in vale. Bucuri'a serbiloru dupa acesta lupta nu se pote descrie catu era de mare, soldatii primira cu entusiamu pe Cernaieff la reintorcerea sea.

Arip'a drepta turcesca sub Achmed Eub pasi'a fu fugarita la St. Stefanu, 4 oficeri si 100 nizami se luara captivi. Colonele de proviantu ale lui Achmed Eub pasi'a cadiura in manile serbiloru.

(Acesta victoria a serbiloru se confirma in modu indirectu si prin unu telegramu transmis din cortelulu generalu turcescu la „N. fr. Presse“. Telegramulu acest'a, care se referese numai pana la 24 Augustu, suna:

Cortelulu generalu la Alexinatie, 24 Augustu, 3 ore d. a. Eri sa deschisu lupt'a bateriiloru pe lini'a intraga; turcii inaintara in centru si luara unu siantiu. Divisiunea Fazly pasi'a pornindu din Niss'a sosi aici dupa unu marsiu ostenciosu de 8 ore si intra numai decatu in lupta. Serbii cedasera intr'aceea de bunavoie la 3 ore d. a. cele doue baterii nordostice, care era puse dinaintea siantiului nordosticu. Infanteri'a turcesca atacu acestu siantiu la 4 ore, se incinse apoi o lupta si unu macelu infricosiatu, care pe la jumetate pe 6 ajunse la cea mai mare intensitate si se sfersi abia pe la 8 ore. Turcii se luptara eroicesce si se apropiara deja cam o suta de pasi de siantiulu amintitu, dara in momentul din urma trebuira sa cedeze.

Asta nopte si la amiedi se incarcara serbii sa reie siantiulu pierdutu, dara fura respinsi. Pierderile suntu relativu neinsemnate. Momentanu nu e lupta!

25 Augustu. Armistitiu. 26 Augustu. Cernaieff, inaintandu din Stanci apuca ofensiv'a si prinde pre turci intre Catunu si Dobruievatiu. La amiedi se pune de acordu cu armat'a colonelulu Horvatovicu ce sosi dupa unu marsiu forte greu preste St. Arhangeli. Lupt'a dura de dimineti'a pana la 8 ore ser'a. Cu tote ca foculu tunurilor era forte aprigu pierderile serbiloru multiemita terenului deluros suntu neinsemnate. Serbii inainteza entusiasmata.

Costa Protici si colonelulu Comaroff fura denumiti de generali pentru bravura ce au aretatu.

Revista politica.

Iu capital'a Ungariei s'au internatu mai multi calatori rusesci. Motivulu internarei este inca obiectu de disputa pana acum. Unii dicu ca ministeriulu de interne, vedindu cum cresce multimea rusiloru caletori spre Belgradu a venit lucrulu suspectu si, pentruca sa nu vate neutralitatea prin o tolerantia prea mare, a aflatu cu cale a ordona internarea. Altii ierasi dicu, ca trecatorii rusi si-aru fi permis unu transgressiuni contr'a asediamenteloru politiane. Press'a capitalei n'a trecut cu vederea, incidentulu acest'a si o parte dintrens'a

a creditu ca implinesce o santa datorintia de patriotismu, deca privesce in multimea rusiloru trecatori nu numai unu periculu pentru Inalta Porta, dara chiaru si pentru Ungaria si au incuviintiatu internarea. Ba diurnale de calibrulu lui P. N., dupa ce au vedutu ca regimulu s'a convinsu ca nu e nici unu periculu in trecerea unoru rusi consacratu serviciulu sanitariu, s'a indignatu si au cualificatu regimulu de lasiu, pentruca unoru caletori cu passorte in regula le-a datu voia sa-si vedea de cale mai departe. Cumca neintelegerea in privinti'a mentiunatei treceri a fostu pana la ore-care gradu complicata se vede si de acolo, ca a trebuitu sa intrevina si ambasadorulu rusescu din Vien'a, Novicoff. „Hon“, „N. P. Jurnal“ desaproba pasii guvernulu ungurescu si pretindu respectarea crucei rosie, sub a carei scutu caletorescu rusii din cestiune, cu deosebire inse pretindu respectarea passorteloru in regula dela unu guvern de asemenea neutru si prelanga acest'a aliatu cu monarchi'a nostra. Lucrulu pare a fi complanatu, dara nemultiamirea unoru diurnale unguresci continua a-si da foculu dela inima, dicendu ca Ungaria sta deja sub dominatiunea consuliloru, deca unoru omeni, in a caroru passaporturi sta scrisu curatu si limpede: „lieutenant de garde“, „capitaine du etat“, „major l'artillerie“ etc. li se da voia sa se stracore prin o tierra neutrala, in tierra, care porta resbelu contra suzeranulu ei s. a. „Fremdenblatt“ din Vien'a afla cu cale a se amesteca in afacerea acest'a si demonstra ad oculos ca nu e nici unu periculu deca trecu vr'o cateva sute de rusi la serbi, si mesurile incepute de guvernulu ungurescu si anume de politici'a ungresca le remite in Wallhalla aceloru reminiscencie politiane, cari suntu mai multu tragicomice. Resultatulu afacerii este, ca de aci incolo rusii, cari voru mai veni prin Ungaria cu scopu de a trece spre Belgradu, voru trece neigniti, precum trecu prin Cislaitani'a si prin alte tieri pre unde au sa treca.

Evenimentele de pre campulu de lupta suntu forte neindestulitoare pentru de a resulta pacea din ele. Serbii, ce e dreptu, nu potu arata victorie decisive asupr'a turciloru; este constatatu in sa de la 24 Augustu st. n. incoce suntu in avantaju in asemenea cu turcii. Situatiunea armatei turcesci dinaintea Alexinatiului, dicu unele diurnale din Vien'a, este forte nemultiamitoare. O palmutia au luatu turcii dela serbi si pre langa acest'a suferu de lipsa de proviantu, in urm'a organizatiunii loru celei forte defectuose. Tote aceste au sguiditu considerabilu armat'a si tote aceste explica pentruce pacea nu face progrese cari le-aru astepta mai multe dintre puterile europene.

Port'a astepta ca sa o roge Serbi'a de pace si totu asi sa o roge si Muntenegru; inse nici un'a nici alta nu voru sa se roge. Nu o ruga nici la casulu contrariu candu adeca erau principatele beligerante in desavantajiu, din consideratiune catra motivulu care le-a induplecatu a lua armele in mana: eliberarea crestiniiloru (slavi) de jugulu turcescu si mai multu, radimulu ce pare a-lu ave la spatele loru, Russi'a.

„A. A. Ztg.“ dice intr'o corespundintia dela fruntari'a rusesca, dela 30 Augustu, ca Russi'a din mediatiunea de carea se facu mai nainte multa vorba, nu astepta altu resultatu de catu unu resbelu. Cum sa ajunga Russi'a la acestu resbelu, se vede doritu de dens'a, nu se pote sci, de si corespundintia amintita cam indigitaza. Scirile din partile maridionali a le Russiei lasa inse putiena inoiala ca ea lucra din tote puterile intr'acolo. Totu asi este evidentu si din imprumutulu serbescu ce este aruncatu pre piatile rusesci si la care se indessa

russii dia tote puterile ca sa-lu subscrie.

Din Constantinopole inregistramu o noua crisa de tron. Murad V este depusu si in loculu lui este proclamatu Abdul Hamid. „Die Todten reiten schnell“, dice nemtiulu. In restempu de patru luni alu treilea sultanu este unu semnu de decadentia, carea nu se pote apretiu destulu. Schimbarea acest'a din urma a urmatu mai fara sgomotu ca cea de mai nainte; inse cine pote sta bunu deca in urmari nu va fi mai incarcata de sguiduri.

Pre candu diuaristic'a din Pest'a si o parte a celei din Vien'a se ocupa si tracteza cu mare inclinatie de laudaver'a aplicare a principelui serbescu de a primi bunele oficii a puteriloru mari, de progresele diplomatiei in facerea pacei si de tote alte bune prospecte in favorea unui de aproape venitoriu liniscitu, — pre atunci cursulu evenimenteloru in mersulu seu ne arata continuu cu totulu alta fatia, alte progrese si alte prospecte, nici decatu de natvra a reda poporeloru liniscea, si se pote dice ca lumea publiculu ce doresce pacea, vedendu cele ce se petrecu, si-a perdutu mai de totu increderea in angerii pacei.

E fatala istori'a! a trecut deja mai bine de unu anu de candu puterile Europei se ocupa neintreruptu cu evitarea resbelulu mare, si se fragmenta cautandu modulu in care s'aru putea restabili pacea, si in totu restempulu acest'a cursulu evenimentulu datatoriu de griji se turbura mai tare in locu de a se limpedi, in locu de a veni pacea progresaza resbelulu fara intrerumpere.

Cine se mai pote mangai cu vederile optimiste a celoru ce-si mulcomescu frica prin negatiuni de fapte si impregiurari chiere? lumea a devenitu prin desamagiri pessimista, si nici aceia, cari si-au batutu jocu de ea, de spasmele si sperantiele ei, nu mai au destulu curagiu de a trai in optimismulu pacei.

Situatiunea in carea ne aflamu se pare a fi chiara: resbelulu este deja in curgere, si deca s'a inceputu, trebuie sa curga pana in fine; fortiele precum se vede, nu lipsescu elementulu, acest'a o garantaza Russi'a.

In ce pozitiiune inse — trebuie sa ne intrebamu — se afla statulu nostru fatia cu acesta stare de lucruri ce se desvolta gradatu? La acest'a intrebare raspunde diuariulu „Morgen Post“ in nr. seu din 30 Augustu st. n. intr'unu modu, prin care ni se pare ca caracterizeza forte bine pozitiiunea statulu nostru. Cu privire la celea publicate in diuaristic'a din Pest'a relativu la trecerea ceteloru rusesci preste Ungaria la campulu de resbelu „Mrg. Post“ scrie:

„Ungurulu in genere nu pote suferi pre slavi; fatia cu russulu inse simtiesce o antipathia speciale, nu nefundata. Elu nu pote uitá sinistrela dile candu principele Paskievici strabatú prin carpati cu colonele sele cele-late, spre a permite cazaciloru sa calce in picioare flacara revolutiunii unguresci. Elu nu pote uitá ora aceea trista, in carea maresialulu rusu scrisse tiarulu seu: „Görgey mi-a inchinatu intraga ostirea sea la Vilagos, Ungaria jace la picioarele Maiestatiei Vostre.“

„Acum inse cetele rusesci trecu din nou prin Ungaria. Ospetii, firesce, vinu numai in forma unoru bieti de caletori, cari nu poftescu alta decatu pasagiu liberu. Ei voiescu numai se pota trece neimpedecati spre media-di incolo spre a intra in sirurile de lupta ale serbiloru, si a se impartasi la lupt'a contra Semilunei.“

„Se pare ca in Petersburg se vede a nu fi de ajunsu pentru trebuintele lui Cernaieff transporturile voluntariloru de preste Odessa, Chisineu si Cameniti'a. Luptatorii causei celei sante

a panslavismulu, trebuie se fia indreptati totu odata si preste Ungaria... catra Deligradu si Alexinatie. Monarchi'a habsburgica cautu se binevoiesca a inchide unu ochiu, si magiarii au se taca.“

„Russi'a se numesce pre sine neutrala, si dice ca tientesce numai la pace. Ce satira sangerosa in tota fatiari'a acest'a... Diplomati'a se arata ca o tartuffa, carea paradeza cu umanitatea, pre candu in tota diu'a machineza o noua calcare de dreptu...

Cum-ca pune-si-va Russi'a intru adeveru ostile sele in miscare, nu pote pricepe astadi nimenea. Inse multimea soldatiloru si a oficeriloru sei cari se dirigu in mersuri neintrerupte prin Romania si Ungaria, spunu curatu si liberu intregei Europe, cum ca statulu nordicu si-a aruncatu masc'a neutralitatii si a deschisu deja resbelulu de estirpare contra domniei osmane.

Capitanatulu capitalei unguresci Budapesta a internatu pre vre-o cativa voluntari rusesci cari voiau se mergea in Serbi'a. Guvernulu ungurescu i-a eliberatu in dilele aceste. Acestu actu guvernamentalu, consideratu din punctu de vedere alu atitudinii politice maghiare in cestiunea orientala, a datu ansa pressei maghiare la atacuri veelemente asupr'a ministeriulu. „Pesti Napló“ dice: Guvernulu ungurescu a vatematu neutralitatea fatia cu Turci'a. Cu indignatiune trebuie sa constatamu acestu faptu si apoi ni descrie in numerulu seu dela 29 Augustu faptulu in modulu urmatoriu:

Trecerea de oficeri rusesci prin Ungaria a provocatu o mare intaritare in capital'a nostra. Poporulu se ingramadesce la casa orasiulu pentru a vede pre voluntarii internati cari stau prin curte, cei mai multi in vestiminte de caletorie civile, dar' pre dedesuptu cu haina militara de oficeru. Eri se arestara 14 domni de soiulu acest'a rusescu si o dama si ascultanduse inaintea capitanatulu fura deportati in casarm'a trabantiloru, unde stau si astadi sub padia. Astadi sosira ierasi 30 domni rusesci cu trenulu si voira sa se imbarce pe nav'a de dimineti'a spre Belgradu, dara si acesti'a ca materialu de resbelu fura arestati de politi'a statulu neutralu. Inaintea capitanulu s'au luatu unu protocolu cu densii, caletorii spunu ca suntu comercianti, dara nu incapa nici o indoiela asupr'a caracterulu loru de oficeri, intre cei 30 suntu numai doi medici. Ei afirma, ca suntu tramisi de reuniunea panslavistica Slovanski din Petersburg si refusara a subscrie protocolulu; consululu rusescu a intrevenu ieri si astadi in favorulu loru. Capitanulu supremu Thaisz se duse in ministeriulu de interne pentru a se informá, dara acest'a mesura politiana se vede ca nu e destulu de energica, pentruca pe vaporulu de dimineti'a plecara 5 oficeri rusesci, cari logiara la „archiducele Stefanu.“ „Pesti N.“ i numesce pre acesti'a cu numele si dice ca au de talmacitoriu pre unu cechu cu numele Kaffka.

Unu altu comunicatu ni da „Pesti Napló“ dela 27 Augustu:

In septaman'a trecuta au calatoritu 50 oficeri rusesci prin Budapesta catra Serbi'a. Ei era deja pre cale, candu consululu turcescu audi de intemplanu aducandu-o la cunoscintia pre stimatulu guvernulu si cu ocaziunea acest'a si politiei. Consululu turcescu reclamá si ceru arestarea respectiviloru, cari plecasera „eri“ din Budapesta catra Belgradu pre nava; dara capeta dela guvernulu ungurescu respunsulu, ca „ieri“ n'au plecatu legiunari rusesci din capital'a Ungariei si acest'a era adeveratu, ca aceia au plecatu de „alalta ieri.“ Ast-feliu urma joculu cu expresiuni in Bud'a si consululu turcescu tacu.

Eri si alalta-eri sosi unu nou transportu. Consululu turcescu reclamá

de nou și de asta data-nu înzedar. Domnulu Ales. Thaisz luă pre eroii rusesci sub pad'ă sea și le dede o loge gratuita in casarm'a politiana. Acum se plânse și consululu rusescu. Elu ceru că pe bas'a paspörteloru rusesci trupele voluntarie (medici, comercianti, restauratori etc., dara toti ómeni tineri cu habitu militariu; multi avéu pe de desuptu uniforma de soldatu, orduri, iér' in bagagi'a loru sabii, revolvere, patrón, cum e datin'a la domnii ofi-cieri) se póta caletóri liberu. Polit'a nesciindu ce se face, ceru indrumári in ministieriulu de interne și primí dela despartierulu de politie alu aca-stui'a unu ordinu scurtu sa lase pre soldatii rusesci sa caletorésca. Asiá se compromise dlulu Iekelfalussy pre sine și pre guvernulu. Consululu rusescu triumfá asupr'a guvernulu ungurescu.

Manifestări in favórea crestini-loru din Turci'a.

(F i n e.)

Preotulu Denton sustiene acésta propunere, dicendu ca guvernulu Angliei a gresitu incuragiandu amiciti'a nu a poporulu incuragandu a rasei imputinate a guvernantiiloru și ca prelungirea apesárei aru fi neiertata, chiaru déca aru contribuí la marginirea Rusiei. Turcii se stingu treptatu, și pentru alte cuvinte, și pentru ca 'si ómóra copiii; ca déca Rusi'a are preponderantia asupr'a crestini-loru, acésta provine din gresielele politicele anglese; ca ori-ce invingere a Rusiei cá protectóre a crestini-smulu este celu mai mare triumf alu seculu. In fine afirma ca nu triumfu adeverate cele ce se dicu despre ferocitatea serbiloru, de óre-ce cunoscú pe archimandritulu care a luat armele; și nici unu omu mai invetiatu și mai piosu decâtu densulu n'a condusu pâna acum armele Franciei séu Angliei.

D. Brodhurst propune cá flot'a dela Besic'a se curme barbariele turcesci, pre cari le credea incetate dela resbelulu Crimeiei și sa se face noui meetinguri chiaru in Hyde-Park, pentru cá se póta luá parte mile de lucratori cari n'au obligatiuni turcesci și sa se cîntésca guvernulu date-riale lui cátra umanitatea suferinda.

George Dozon. Propunu sa esprimámu orórea ce simtimu in contr'a crudimiloru Turciei și sa indemnámu pe guvernulu sa céra incetarea acelu scene barbare. Cea mai mare parte a natiunei anglese desaproba polit'a misterioasa a diplomatiloru. Noi ne-amu luptatu și amu platitu pentru turci; turcii inse ne-au datu cu piciorulu, ne-au batjocorit, ne-au inelat, ne-au violatu tratatulu dela Parisu, care moralmente nu mai are taria nici pentru noi. Turculu promitea ca se va indreptá și va fi dreptu, dara s'a vedutu desmintindu-se. Déca nu s'aru aduce nici o vindecare, aru trebú sa imiteze cine-va pe Petru Erimitu și sa proclame in tóta Europ'a o noua cruciada. Déca ne-amu luptá acum contr'a Rusiei, amu protege celu mai reu guvernulu de sub sóre. Crestinulu, cu cátu progreséza, cu atátu se face mai pacinicu; cu cátu inse inaintéza musulmanulu, cu atátu se face mai ferosu; religiunea crestina e primítóre de unu imensu progresu; religi'a mahomedana inse este cu neputintia a progresá, dupa cum voiesce anglulu. Acelu care marturisesce in Christosu are dreptu de a fi protegiatu contr'a barbarismulu unei religii, care propaga distrugerea ghiauriloru. Déca femeile Angliei au pofta, dupa cum se dice, sa se amestece in politica, sa declare acum ca nu se voru linisci pâna cându turcii nu voru fi goniti din Europ'a; séu credeti ca aru fi lucru ridiculu cá femeile europene sa constituie unu legamentu vastu cá sa gonésca din Europ'a poligami'a haremulu, și sa ia pe virginele bulgari-loru sub protecti'a loru? Cu tóte acéstea nu ceremu puru si simplú cá

Angli'a sa puna capetu crudimiloru in contr'a femeiloru și copiiloru inocenti și desarmati.

Stuart Poel. Studiandu unu tempu indelungatu Turci'a de aprópe, sustienu ca rescóla s'aru puté potolí printr'o simpla fortia a politiei. S'au comisu nise atrocitati infernale și nedescriptibile contro' a mii de mii de barbati, femei și copii desarmati. Conationaliloru nostri din Turci'a trebuie sa le fia rusine astadi ca se numescu englesi. Basibozucii Portiei suntú nise criminali, brigandi, condamnati, fugari; sau ministru sinceru alu Angliei trebúia na dica divanulu „nu mai intrebuintá armat'a neregulata, pentru ca acésta prapadesce pre supusii tei contribuabili, invita si provoca arme rusesci“; iéra noi, suspendandu actiunea guvernulu din St. Petersburg, nu putemu impedca natiunea rusa. Basibozucu insemnéza capu nebunu, circasianu ori-ce e neonestu. Avemu putere, déca voimu, sa desarmámu pe basibozuci; fia-care barbatu, fia-care femeia acésta trebuie sa aiba cá destinatiune, cá tienta a vietiei sele; déca vomu mai sustiene inse barbariele turcesci, vomu atrage asupr'a-ne judecat'a lui Ddieu și dispretiulu omenirei.

Newins (catolicu) si-a esprimitu intristarea-i pentru ca romano-catolicii nu arata nici o simpatia cátra crestini suferindi, iér' papalitatea apera pe fatia pre turci.

Trevitz. Permeteti-mi a face din esperintia distinctiunea inre circasiani și bulgari. Circasiani 'si vendu proprii loru copii in capitala și in provincii; vedui copii in capitala și in provincii; dupa o trasura, care aducea unu copulu pré frumosu, care s'a vendutu de insusi tatalu lui unu bogatu otomanu. Vedui copii tare frumosi cumparati fiindu in capitala cu unu pretiu fórté bagatelu. Intr'o provincia unu bestranu circasianu disputa trei dile pentru pretiu, iér' in cele de pe urma si-a vendutu pre fiu, pre fica și un'a din femeile lui cu pretiu de 18 lire. Bulgarii suntú linisciti, laboriosi, pacinici.

Frieman. Abusurile stapanirei turcesci si neisbánd'a silintieloru Europei au aprobatu ca cestiunea orientale nu se va resolví definitivu, déca provinciele robite nu-si voru luá drepturile de self-guvernamentu. Se reamintimu aristocratiloru nostri ca celu mai bunu barbatu, intrándu la ministeriulu de esterne, se impede ca traditiunile positunei sele inalte. Se radicámu o voce resunatóre care se fia audita de tóta Angli'a și care se nimicésca traditiunile politicele misteriose și obiceiulu de a ascunde adevérulu. Alte-date numate guvernulu nu puté se afte de departe sciri nóue; astadi, prin telegrafe și drumuri de feru, popórele nu remánu in urm'a guverneloru. CREDU dara pre corespondentii diareloru mai multu de cátu pre ministrii cari arata adevérulu se judecate. Pre care din amendoi se cremem? Pre d. Disraeli séu pe marturii oculari ai crudimiloru din Bulgari'a? Caracterulu stapanirei turcesci (nu dicu guvernulu, pentru ca nu esista guvernulu) consta in acésta ca nu se póte indreptá, pâna ce va fi gonitu de totu. Cuventulu adevérulu este simplú; cele ce vedemu acum se intempla de 500 ani. Lordulu Derby numesce eterna cestiunea Oriintelu, si in adevérulu eterna va remánu, déca alti barbati afara de Derby nu se voru insarciná cu resolvirea ei. Acei'a negresitu arata cestiunea acésta cá eterna, cari intielegu reu aventurile viteze și simtiemintele cele viue și tinere ale inimei, prin cari omulu se inaltia la fapte de bravura.

Zadarnice au fostu zadarnice voru fi promissiuile turciloru; zadarnice suntú mai dinainte si reformele loru; s'a pusu unu altu sultanu in loculu celui vechiu; acésta nu se deosebesce intru nimic'a de acésta care si-a deschisu vinele cu fórfecile. Murad n'a facutu nimic'a, nu face nimic'a, e in-

chisu. Abdul séu Murad totu un'a e. Celu dintáiu principiu alu Islamulu este de a predominá cele-lalte religiuni; pâna cându va avé taria principiulu acésta, nu va incetá chinulu și apesarea celoru-lalti. Unu poporu crestinu, chiaru de aru fi celu mai reu, se civilizésca treptatu. Actualii bulgari, linisciti si muncitori, erau alte dáti rei cá si turcii, cáci erau rude cu turcii, cându au trecutú pentru prim'a óra in Europ'a si au devenitu rivali periculosi ai Bizantiulu. Pentru ce turcii au remasu selbatici, pre cându bulgarii s'aru civilisatu? O rása deosebita, pre cându bulgarii s'aru fusionatu si s'aru asimilatu cu slavii? Pentru ce nu s'aru asimilatu si turcii? Bulgarii au primitu crestiniismulu si s'aru aretatu accesibili la neindoiós'a iniriire a civilizatiunei crestine. Turcii din contra au remasu turci de religiune și de barbarismu. Nu vorbescu cá superstitiosu séu fanaticu; marturisescu mai cu séma ca, in unele locuri, Islamulu are o putere civilizatóre, in mijloculu Asiei barbare și in Afric'a. O natiune care se compune numai din mahomedani se guverná fórté bine; indata ce aru veni in contactu cu altele eterodocse, se incepe lucrarea diabolica si catastrofele ce vedemu astadi in Bulgari'a. Dis' „de guvernulu reu“ e pré dulce pentru o stapanire care néga ori-ce justitia si ecuitate, si este incarnarea a totu ce este injustu si impiu. Turci'a nici odata n'a cautatu a guverná; crestini n'au devenitu supusi ai sei. Suzeranitatea aduce cu sine protectiunea; dantea turci n'au dobenditu nici odata nici o protectiune.

Contr'a unei asemenea stapaniri trebúia sa se face revolutiuni in Serbi'a, in Cret'a, in Bosni'a, in Erzegovin'a. Ministrulu lordu a disu ca in-surgentii se lupta nu pentru reforme, ci pentru libertate; si pentru ce óre trebúia sa se lupte? Punéndu-se din nou sub stapanirea Turciei, se voru resculá iérasu si astu-feliu cestiunea va deveni eterna.

De prisosu suntú notele lui Andrassy si consiliile cátra Pórta; cestiunea orientale nu se va resolve, pâna cându otomanii voru domni preste crestini.

Edmund Wills. Cu alu cui concursu a ajunsu Turci'a se aiba acum fortie pré bune pe uscatu si pe mare? Cu alu cui ajutoru flot'a otomana, stationándu in lagora flot'a anglesa, putu sa amenintie tiermurile elene? Angli'a i-a acordatu bani; cu tóte acéstea nu e nici unu englesu posesoru de obligatiuni otomane, ale cárei urechi si inima se nu se fasia din caus'a tipleloru bulgariloru chinuti. Ce totu strigámu pentru gonirea turciloru, cându noi insine i conservámu in Europ'a? Se declarámu dar' ca nici unu guvernulu, ori-care aru fi elu, nu va mai fi suferitu, déca aru indrasni se mai acorde micu ajutoru de acum inainte celu mai micu ajutoru fia materiale, fia moralu....

Dupa acéste cuventári, meetingulu a incuviintiatu in unanimitate o decisiune, prin care se recomanda guvernulu se pastreze neutralitatea, dar' se apere si pe crestini cari suferu pe nedreptu, depunéndu-si tóta silinti'a pentru a dobândi autonomi'a raselor slave.

Varietáti.

Denumire. La propunerea ministrulu presidentu insarcinatu cu conducerea ministeriulu de interne Maiestatea Sea c. r. si apostolica s'a induratu a radicá prin prea inalt'a resolutiune dto Laxenburg 10 Augustu 1876 pre comiteulu supremu alu comitatulu Crasso pre dlu G. Ivacicovicu, din postulu acésta si a denumi in loculu seu pre Nic. Ujfalussy, comisariu reg. alu comitatulu Szóreny lasan-

du-se in acésta calitate, de comite supremu.

Insciintiare. La scólele centrale * * * Insciintiare. La scólele centrale romane gr. or. din Brasiovu i. e. la gimnasiu, scóla comerciala, reala si normala (primara) se incepe anulu scol. 1876/7 cu 1/13 Septembrie. Inscierile se face din 30 Augustu pâna in 5 Septembrie st. v. 1876 in órele 9—12 a. m.

Brasiovu 15 Aug. st. v. 1876.

Directiunea scóleloru centrale romane gr. or.

cu deosebita stima

I. Mesiot'a,

Direct.

* * * Unitarii din Transilvani'a in sinodulu din anulu acésta tienutu la Arkos au alesu de episcopu pre Iosifu Ferenz.

* * * Postalulu. Directiunea postalulu din Sabiuu publica sub Nr. 5620 a. c. concursu la statiunu de magistrulu postalulu (postamester) in Ghirisiu (Gyéres, comitatulu Turdei). Conditiiunile sub cari se da acéstu postu suntú contractu si depunerea unei cutiuni de 200 fl. in bani gat'a. Emolumentele anuali suntú: 400 fl. salariu, 60 fl. anualulu de cancelaria si 600 fl. de transportu. Petitiunile au a se adresá la directiunen ung. reg. postale din Sabiuu in restempu de trei septamáni. Escieria este datata din 30 Augustu a. c.

* * * Postalulu. Directiunea reg. ung. a poștei din locu a dispusu ca pe tempulu concentratiunei sa se póta dá si primí epistole dela 8 dimineti'a pâna la 7 óre sér'a, iéra pachete dela 8 óre dimineti'a pâna la 6 óre sér'a.

* * * Palestin'a rediviva. O fóia hebreica „Hamagid“ publica o corespondentia din London de cuprinsulu ca regimulu turcescu este aplecatu a cede numerosiloru sei creditori evrei din Angli'a o parte din Palestin'a. De alta parte se dice ca unu consortiu de jidóvi englesi, si austriaci imbiia pe pórtu cu 8,000,000 punti Sterling pentru Palestin'a intréga.

* * * Scóla provisorie de cadeti din Sabiuu se transforméza in „scóla de cadeti“ pentru 200 de frecuentanti dela trupele pedestre. Acésta se intrunescu cu scóla preparativa din Clusiu, carea din caus'a acésta se disolva definitivu.

* * * Cei din urma comiti supremi de natiunalitate romana. De dice ani incóce suntemu martorii delaturári succesive a romaniloru din functiunile statulu, atátu dela administratiune cátu si dela justitia. Procederea guvernulu in objectulu delaturári succesive a romaniloru din oficiu publice aru meritá sa si o faca cineva de studiu seriosu, urmarindu-o prin tóte fasele si ilustrándu-o cu folósele (?) ce le aduce statulu din tóte punctele de vedere. Destulu ca in administratiunea superióra remasese: in Transilvani'a, unu capitánu supremu, Alessandru Bohatielu, si in Ungari'a banatulu, unu comite supremu, Georgiu Ivacicovicu, de natiunalitate romana. La reorganizare regimulu s'a curatitu si de acésti'a. Acum in tóta Ungari'a, dela Pojonu pâna la Poiana sarata, nu se mai afla nici unu romanu in fruntea vreunei jurisdicțiuni. Dóra de aci inainte voru merge lucrurile bine!

* * * Reuniunea celariana (pivniciana) din Clusiu a tramisu mai multe probe de vinu la Australi'a, cu scopu ca iérasu sa se retransmita si in modulu acésta a se cercá tari'a vinuriloru transilvane. Mai multe soiuri de vinuri dela 1872, 1862, 1848 si 1834 si trei butelii de champanu din fabric'a lui Mehrer din Clusiu s'aru pachetatu si in diu'a dela 9 Maiu 1875 s'aru espedatu vi a Hamburg si London la Christhurch in Seeland'a noua (Australi'a). Pachetulu a trecutú de dóue ori preste ecuatoru si pre aceeasi cale a sositu in 5 Augustu 1876 in Clusiu. A fostu dara aprópe cinci-spra-diece luni pe drumu.

Dupa ce s'a constatat identitatea ladatiuei in care erau pachetate vinurile s'a desfacut ladatiui si vinurile s'au aflatu preste asteptare in tota bunatatea lor. Scirea acest'a nu pote decatu sa incuragieze cultura vinului in Transilvania.

* * Satele Archit'a si Mehburg suntu incorporate la comitatulu Odorheiului.

(+) *Siarlote Fassy* de Vörösmortu in numele ei alu sociului seu *Matteiu Papp* de Gridu, jude de tabl'a regia judecatori'ca in pensiune; a fiiloru sei *Maria* si *Emericu*; mai incolo in numele sororiloru sele; *Luz'a Fassy* maritata *Ioanu Bársony* si a prunciloru sei *Stefanu*, *Aureli'a*, *Irm'a*, *Ioanu*, *Luiz'a* si *Siarlot'a*; *Irm'a Fassy* veduvita *Iosifu Pataki* si a ficeleuru ei *Irm'a* si *Gabriel'a*; *A-mali'a Fassy*, cá si in numele la mai multe rudeni cu anim'a infranta anuncia mörtea Maicei si respective a *Bunei: Maria Papp* de Törökfalva vaduvita *Ioanne Fassy*, care in etate de 73 si a veduviei de 21 ani in debilitetiele betranetieloru dupa impartasirea santei cuminecaturu in 30 Augustu 1876 dimineti'a la 4 ore si-a datu sufletulu in man'a creatorulu.

Remasitiile ei pamentesci se voru petrece la odihna eterna dela locuint'a din strad'a Szt.-Craiului Nr. 256. in cimiteriulu bisericeii gr. cat. Muresiu-Osiorheiu in 1 Septembrie a. c. la 3 ore dupa amedi. Fia-i tieran'a usiöra.

Muresiu-Osiorheiu, 30 Aug. 1876.

* * *Ce distinctiune va mai fi si acest'a!* Consistoriulu metropolitanu din Blaju publica in „Gaz. Transilvaniei“ „Escreri de concursu“ la stipendie, intre care unulu din fundatiunea „lui Ioanu Gavrilu Vajda de Soosmezö (Glodu) etc.“ Stipendiulu e de 60 fl. si concursulu pentru tineri ce frecuentäza scöle reali gimnasie, academie, universitate este scrisu pãna la 10 Septembrie st. n. Pãna aci nu este nimic'a extraordinariu. Dara intre cele ce se ceru dela concurenti seu petente se cere intre alte sa si documentente ca suntu „de religiunea gr. catolica“ seu de „confesiunea gr. resaritenä.“ Cu alte cuvinte, si din escrerea de concursu sa fia evidentu, ca cei „gr. catolici“ suntu mai buni la Ddiu, pentru-ca au „religiune“, pre-cãndu cei gr. resariteni suntu mai rei, pentru ca ei, dupa conceptulu consistoriulu metr. de „religiunea“ gr. catolica din Blasiu, seracii, au numai **confessiune**. Ce siguru ca si stipendiulu se va dá celoru ce au *religiune*, cáci nu se va arunca celoru numai cu *confessiune*, cari si asiä, mãne poimãne, ne avendu nici baremu pentru purgatoriu pasportu, seu alta carte de legitimiatiune, cá nisce netrebni voru merge deadreptulu in iadu. — Noi amu rugã pre domni, cari seiu distinge asiä de finu intre „religiune“ si „confessiune“ a se mai lasã de scolasticismii evului mediu si a-si trage sëm'a, ca deãa ne vomu pune sa facemu analise, vomu aflã, ca greco-resaritenii au **religiune** si inca positiva, carea si are continuitatea dela inceputulu crestinismulu; pre cându, asiä numitii greco-catolici, o nomenclatura, carea nu suferã critic'a sciintifica, nu suutu nici latini papisti in forma, nici gr. orientali in fondu. Dara dupa noi acest'a e o tema, carea se tiene de cestiune dejã superate.

* * Stipendii. In „Gaz. Tr.“ Nr. 64. se mai publica unu stipendiu Ramontiaianu de 315 fl., cinci stipendie Ramontiaiane de câte 63 fl. si unulu de 60 fl., la care au dreptu a concurge studentii dela universitate, tehnici, montanistici si silvanistici, fia concurentii de „religiune“, seu de „confessiune“ greco-catol. seu greco-orientale, pãna la 10 Septembrie st. n.

Petitiunile se adresäza la consit. metr. din Blaju.

* * *Unu remasu*. Doi oficier, i unulu italianu si altulu polonu de natiunalitate, dela regimentulu de inf. Marele duce de Baden, nr. 50 (consta din romãni), s'au remasitu care sa ajunga mai curendu dela Mercurea la Sacelu, cale de 19 kilometri (2³/₈ miluri) pedestru pe drumulu tieiei. Pentru controla ii a comitatu altu ofieru calare. Pretiulu remasului nu se spune. La 5 ore 7 minute s'au pusu amendoi remasitorii in miscare. Prim locotenentulu R. (italianulu) a ajunsu in Sacelu la 6 ore si 54 minute. Prim locotenentulu K. (polonulu) a ajunsu in Sacelu la 7 ore si 26 minute, va se dica, cu 33 minute mai târdiu. Controlorulu a avutu acelu „bene“ din remasu, ca elu fiindu obligatu a platã 13 litre de vinu deãa va perde K., a si trebuitu sa le platësca. — Dealtu-mintrea acei'asi doi ofieru se tienu de o trupa, carea este forte bine deprinsa in marsiuri. Trup'a din cestiune a plecatu marti in 29 Augustu la 6 ore dimineti'a din Sacelu câtra Sabiiu. Dela Cristianu incöce a manevratu, adjustata de resbelu, preste ogöre, livedi, gropi si prin paduri si cu tôte aceste pre la 1 ora dupa media di, cându a sositu in Sabiiu, nu s'a observatu ca aru fi obosita si n'a avutu nici baremu unu marodeur in urm'a sea. Preste totu putemu fi mãndri cu feciorii nostri dela trupele pedestre concentrate aici, mai cu sëmã romãni, cându ii vedemu ca dupa strapatiile unei manevrãri de o jumetate de di in arsitia cea mai mare, cându vinu a casa o calca de pare ca atunci au esitu din casarma.

* * *Daeanu umbla la petitu*. Se vede ca dupa greu'a caletoria, ce o face dlu Daeanu prin lume vré sa ajunga la limanulu doritu lângã o gingasia socia. Cum-ca n'are gustu reu, nu mai pote fi nici o indoiela. Dara pentru a ajunge la limanulu doritu trebuie sa scöbore din regiunile, in cari petrece cu predilectiune si sa caute si elu pre jumetatea vietiei intre ömenii cari locuiescu multime la olalta. Spre scopulu acest'a, ni se scrie, s'a scöboritu intr'o comuna din giurulu Sabiiului si a cerutu recomandatiuni la case bune. Mãne, poimãne vomu ceti in vre-o foia ore care sub rubric'a: *Hymen*, ca dlu Daeanu si-a incredintiatu pre, seu s'a cununatu cu dr'a N. N., poftindule vietia fericitã!

* * *Ierna in lunile de vara*. In 25 Aug. st. n. a ninsu la Gastein cum se cade si neau'a de 1 urma pre stradele cetãtiei si afara pre câmpuri a schibatatu priveliscea unei regiuni de vera, in cea a unei regiuni de ierna. Iern'a acest'a, de si provisoria, a causatu pagube insemnate.

* * Pentru dd. invetiatori cari participa la cursulu supletoriu din **Sighisiöra**. Dlu profesoru dela institutulu nostru teologicu-pedagogicu din Sabiiu, Dem. Comsi'a, va prelege de adi inainte in Sighisiöra despre obiecte interesante din agronomia, gradinaritu etc. Atragemu atentiunea dloru invetiatori asup'a impregiurãrei acesteia, forte de mare insemnate pentru densii si pentru instructiune.

* * *Institutiile de invetiamentu din Cislaiani'a* in anulu 1875/6. In acestu anu au fostu in Cislaiani'a 67 institute mai inalte cu 1377 profesori si 15392 elevi. Intre aceste institute au fostu 6 universitati, 7 institute tehnice, 4 academii agronomice si montanistice, 4 academi comerciale, 1 academia de pictura si 45 seminarie teologice. Institute medie publice au fostu 299 cu 4705 profesori si e 63490 elevi. Intre institutele medie au fostu 77 gimnasie complete, 15 gimnasie inferiöre, 30 gimnasie reale fãra clase gimnasiale superiöre, 23 gimnasie reale cu clase gimnasiale superiöre,

4 gimnasie reale cu clase superiöre gimnasiale si reale, 5 gimnasie reale cu clase superiöre reale, 55 scöle reale complete, 19 scöle reale inferiöre, 42 institute pedagogice pentru invetiatori, 28 institute pedagogice pentru invetiatori. Mai departe 1089 institute speciale publice si private cu 4099 profesori si 65669 elevi. Intre aceste institute au fostu 14 de mositu, 4 nautice, 47 comerciale, 186 industriale, 171 pentru pictura, musica etc. 69 pentru agronomia si forstaria, 6 montanistice, 68 limbistice, 20 de gimnastica, 169 pentru lucru muierescu, 335 alte scöle speciale. In fine au mai fostu 15,166 scöle populare si civile cu 31,196 invetiatori si 2,134,683 scolari. Dintre scölele acestea se vinu pe Austri'a inferiöra 1370, pe Austri'a superiöra 501, pe Saliurbea 161, pe Stiri'a 735, pe Carinti'a 325, pe Carnioli'a 261, pe Triestu si teritoriu 48, pe Goriti'a si Gradisc'a 221, pe Istri'a 145, pe Tirolu 1322, pe Voralberg 200, pe Bohemi'a 4500, pe Moravi'a 1968, pe Silesi'a 477, pe Galiti'a 2486, pe Bucovin'a 185, pe Dalmati'a 261. „S. R.“

* * *Castru (lagheru)*. In dosulu casarmei de artileria, pre câmpulu celu vechiu de escrerii militare, se vedu de departe corturi albe in patru siruri, dintre cari unele mai mari, altele mai mici. In cele dintãiu este locu pentru 28 feciori; in cele din urma pentru câte 2—8 feciori. Corturile ofieriloru se deosebescu numai prin arangiamentulu internu de celelalte. Intr'aceste se afla patu de câmpu (de chingi) si mäsa si câte döne scaune. Soldatii n'au alta mobila pentru somnu si comedisare de câtu asternutu de paie. Din cându in cându este dupa media di musica la carea curge o multime de ömeni si la carea se desfatäza si cei ce se preumbla pre promenad'a de „sub arini“, carea in parte se afla in dosulu castrului.

Burs'a de Vien'a.

Din 21 Augustu (2 Sept.) 1876.

Metalicele 5%	66 65
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 40
Imprumutulu de statulu din 1860	111 55
Actiuni de banca	855 —
Actiuni de creditu	143 80
London	121 15
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 50
„ „ „ Temisiorene	73 50
„ „ „ Ardelenesci	74 —
„ „ „ Croato-slavone	85 —
Argintulu	101 50
Galbinu	5 85
Napoleonu d'auru (poli)	9 63 ¹ / ₂
Valut'a noua imperiale germãna	59 30

Nr. 519. Plen.

Concursu.

Venerabilulu sinodu archidiece-sanu din anulu 1875, a otaritu, a se mai introduce in institutulu archidiece-sanu pedagogico-teologicu inca urmatöarele studii: metodic'a, istori'a patriei si universala, limb'a magiara si germãna, geometri'a, constitutiunea patriei si gimnastic'a, si totu-odata a se inmulti poterile didactice inca cu unu profesoru suplinte.

Deci pentru ocuparea acestui postu de profesoru suplentu cu salariu anualu de 800 fl., care va avé a propune tôte seu partea cea mai mare din aceste studii, se escrie concursu cu terminu pãna la 15 Septembrie a. c. vechiu.

Doritorii de a ocupã acestu postu au a-si aterne la consistoriulu archidiece-sanu pãna la diu'a numita suplicele loru instruate cu urmatöarele documente:

- Ca suntu greco-orientali;
- Ca au absolvatu gimnasiulu si au depusu esamenulu de maturitate;
- Ca au absolvatu cursulu pedagogico-teologicu la vre-unu institutu gr. or. si

d.) Ca au absolvatu facultatea filosofica la vre-o universitate.

Sibiiu 14 Augustu, 1876.

Consistoriulu archid. greco-orientalu.

(2—3)

ad Nr. 40. 1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu din comun'a Roscani, protopresbiteratulu Dobrei, se escrie prin acest'a din nou concursu cu terminulu pãna la 29 Augustu st. v. a. c. in carea di se va tiené si alegerea.

Emolumentele suntu:

- Cuarteru naturalu cu gradina de 800 stång. □.
- Portiune canonica 15 jug. 1022 stång. □ aratoriu, 6 jug. 665 stång. □ fenatiu.

3. Dela 160 case câte 2 mesuri cucuruzu nesfarmatu, si stol'a usuata. Töe aceste laolalta compute dau unu venitu anualu de preste 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupã acest'a parochia au a-si aterne recursele loru instruite in sensulu statut. organ. la subscribulu pãna la terminulu indicatu, presentandu-se in vre-o Dumineca la biserica, pentru de a-si aretä desteritate in cantãrile bisericesci si tipicu.

Dev'a in 15 Iuliu 1876.

Pentru comitetulu parochialu

Ioanu Papiu,
protopresb. Devei si
adm. prot. Dobrei.

3—3

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a III-a Galatiu, in protopresbiteratulu Abrudului, se deschide concursu pãna la 15 Sept. a. c.

Emolumentele suntu: tacsele stolaru regulate dela 120 familii, cas'a parochiala cu o gradina de unu caru de cucuruzu, unu pamentu aratoriu de 8 cara cucuruzu, folosirea cimiteriului cá fenatiu, si câte un'a ferdela de cucuruzu dela fia-care numeru de casa.

Doritorii de a ocupã acësta parochia, au de a-si substerne concursese, — instruite conformu legei, — subscribulu, pãna la terminulu mai susu prefiptu.

Dela oficiulu protopresbiterale, in contielegere cu comitetulu parochiale. Abrudu in 12 Aug. 1876.

Ioanu Gallu m/p.

2—3 protopresb. gr. or.

Concursu.

Devenindu vacantu unu postu de invetiatoriu la scöla normala (primara) gr. or. romãna gr. or. din Brasiovu, se escrie pentru ocuparea lui concursu cu terminu pãna la 10 Septembrie a. c. st. vechiu.

Concurentii se binevoiësca a se adresã câtra subscri'sã eforia, alaturãndu petitiune, testimoniele despre portarea loru politica si morala, despre cualificatiunea pedagogica-didactica si testimoniulu din class'a gimnasiala seu reala ultima ce va fi cercetatu.

Salariulu anualu impreunatu cu acestu postu este in anulu primu alu servitiului de 300 fl. v. a. in urmatöorii 2 ani câte 400 fl. iera de aci inainte salariulu de invetiatoriu definitivu 500 fl. la care dupa servitiu de 10 ani se adauge decenaliele de 100 fl. si dupa 20 ani decenalie de 200 fl.

Pre lângã acestea mai au invetiatorii acestei scöle si dreptulu de pensiune.

Pedagogii cari au cercetatu vre-o facultate voru fi preferiti.

Brasiovu 10/22 Augustu 1876.

Efori'a scöleloru centrale rom. ort. resaritene.

(2—3)